

**CENTRUL DE DREPT
AL FEMEILOR**

*Promovând împreună drepturile femeilor
Advancing women's rights together*

**Suedia
Sverige**

GHID DE ORIENTARE ÎN CAZ DE VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE

*Ai dreptul să trăiești
în siguranță!*

Raportează un caz de abuz la tel.:
022 811 999 / 0688 55 050

Linia verde: **0 800 80000**
APEL GRATUIT pentru ajutor specializat

Această broșură se adresează celor care suferă de violență în familie, precum și celor care cunosc persoane abuzate. Broșura oferă informații utile și pași practici pentru rezolvarea situațiilor de violență în familie.

1. Dacă cunoașteți o persoană în această situație, oferiți-i această broșură.
2. Spuneți-i că nu este singură!
3. Întrebați-o dacă are nevoie de ajutor.

CE ESTE VIOLENȚA ÎN FAMILIE?

Violența în familie este orice acțiune care îți pune viața în pericol, când ești lovită și înjosită, când partenerul, soțul sau concubinul încearcă să îți controleze viața, nu întreabă părerea ta, îți urmărește fiecare pas, ignoră nevoile și dorințele tale.

Violența se poate întâmpla oricui. De cele mai multe ori, sunt afectate femeile, tinere și cele în etate, căsătorite, aflate în concubinaj sau doar într-o relație. Violența în familie există atât în familiile vulnerabile financiar cât și în cele înstărite.

Agresorul poate fi soțul, fostul soț, partenerul sau fostul partener, precum și un alt membru de familie. Copiii sau alți membri ai familiei pot fi și ei victime ale violenței în familie.

Victima – persoană care are sau a avut de suferit din cauza violenței în familie.

Agresor – persoană care are un comportament violent, atât fizic, cât și psihologic.

„...Soțul meu spunea că în casă, el este legea, că are drept de viață și moarte asupra mea. Cu fiecare ocazie ne bătea pe mine și pe copil...”

VIOLENȚA POATE AVEA MAI MULTE FORME

Violența în familie poate fi fizică, psihologică, sexuală, economică și spirituală. Orice formă a violenței în familie poate fi recunoscută și este bine să-i cunoști semnele. De cele mai multe ori agresorul folosește concomitent mai multe forme de violență.

Violența fizică: împrânceli, palmuiri, lovituri cu/de obiecte, lovituri cu picioarele sau cu pumnul, mobilier distrus, tactici de sugrumare.

Violența psihologică: umiliri și critică, înjurături, batjocură, amenințări cu bătaia, amenințări că o să îi ia copiii, folosește copiii pentru a trezi sentimente de vină etc.

Violența sexuală: constrângeri de a întreține relații sexuale nedorite, de a continua actul sexual chiar dacă i s-a cerut să se oprească, de a întreține relații sexuale neprotejate sau umilitoare.

Violența economică: interzice victimei să lucreze sau să aibă propriul venit, interzice să folosească averea comună sau de a avea banii proprii. O poate lipsi de mijloace de existență, precum hrană, medicamente etc.

Violența spirituală: limitează și interzice accesul la valorile spirituale sau culturale: de a vorbi o limbă, de a respecta anumite tradiții sau obiceiuri, de a practica o religie etc.

DECIZIA VĂ APARTINE!

„...Nu se va mai întâmpla!...”

Violența în familie are un caracter ciclic, care nu se oprește de la sine. După ”exploziile de violență” vine o perioadă de împăcare, momente în care agresorul promite că ”nu se va mai întâmpla”, după care vine o altă ”furtună”. Cu timpul, actele de violență devin tot mai frecvente și mai grave, iar perioadele blânde devin tot mai scurte sau dispar cu totul și ciclul de violență continuă.

- ◆ **Tensiunea se acumulează**
- ◆ **Comportament violent**
- ◆ **Agresorul se calmează**

„...Nimeni nu mă poate ajuta...”

În urma acțiunilor violente repetate, persoana supusă violenței se poate simți:

- ◆ **Izolată**
- ◆ **Neajutorată**
- ◆ **Pasivă privind situația ei**
- ◆ **Incapabilă de a lua decizii și de a cere ajutor**
- ◆ **Incapabilă de a-și schimba viața de sine stătător**

Violența în familie încalcă direct dreptul la viață, la integritate fizică și psihică, la libertate și la siguranța femeii.

LUAȚI-VĂ VIAȚA ÎN PROPRIILE MÂINI!

„...De dragul copiilor...”

Multe femei se împacă cu violența în familie de dragul copiilor, se sacrifică pentru a oferi copiilor o casă și o familie completă. Din păcate, puține femei știu că violența are urmări negative și asupra copiilor, le afectează comportamentul, sănătatea fizică și mentală.

- ◆ **Nimeni nu are dreptul să Vă rănească fizic sau emoțional!**
- ◆ **Meritați să fiți tratată cu respect!**
- ◆ **Copii Dumneavoastră merită o viață fericită în siguranță și în pace!**
- ◆ **Aveți dreptul să cereți și să primiți protecție și sprijin!**

Oricine trebuie să știe că:

- ◆ **are dreptul să trăiască în siguranță în propria casă**
- ◆ **violența nu poate fi justificată**
- ◆ **poate rupe cercul violenței**
- ◆ **poate fi ajutată să depășească situația de criză**

CUM VĂ PUTEAM AJUTA?

Dacă ați hotărât că doriți o schimbare, că nu mai suportați violența în familie și sunteți pregătită să opriți abuzul asupra DVS., echipa noastră vă poate oferi:

INFORMARE

- ♦ referitor la ajutorul pe care îl puteți cere și obține
- ♦ explicații cu privire la legislație și cum vă puteți apăra drepturile

SPRIJIN/AJUTOR SPECIALIZAT

- ♦ pentru a solicita și obține Ordinul de Restricție de Urgență și Ordonanța de Protecție, întocmirea plângerilor, cererilor și demersurilor la poliție, procuratură, în instanța de judecată sau alte instituții competente
- ♦ întocmirea unui plan de siguranță
- ♦ inițierea acțiunilor civile, contravenționale sau penale
- ♦ susținere în depășirea situației de criză

ASISTENȚĂ JURIDICĂ

- ♦ consiliere pe durata examinării cazului
- ♦ reprezentare intereselor în instanță și în organele de drept

ASISTENȚĂ PSIHOLAGICĂ

- ♦ consiliere psihologică de scurtă și de lungă durată
- ♦ terapie de grup

AVEȚI DREPTUL SĂ TRĂIȚI ÎN SIGURANȚĂ!

ASISTENȚĂ SOCIALĂ

- ◆ identificarea unui adăpost temporar
- ◆ facilitarea accesului la ajutor social
- ◆ acoperirea necesităților primare (intervenție în situație de criză)
- ◆ conlucrarea cu alte instituții, specialiști din rețeaua de servicii pentru soluționarea cazului
- ◆ suport în vederea soluționării dificultăților ce implică copiii

ASISTENȚĂ ÎN PROCESUL DE ABILITARE ECONOMICĂ:

- ◆ consiliere vocațională
- ◆ acordarea accesului la oportunități generatoare de venit
- ◆ asistență și mentorat în procesul de abilitare economică
- ◆ suport în căutarea unui loc de muncă
- ◆ implicarea în activități de terapie ocupațională

Toate serviciile
noastre
sunt **GRATUITE!**

CE PUTEȚI FACE ÎN CAZ DE URGENȚĂ SAU ÎN SITUAȚIE DE CRIZĂ?

Dacă sunteți supusă violenței din partea unui membru de familie adresați-vă de urgență la poliție și apălați **112**. Sunați la serviciul medical de urgență **112** și în cazul în care aveți nevoie de îngrijire medicală.

Raportați la poliție de fiecare dată când sunteți supusă abuzului sau ați fost martorul unui incident de violență în familie.

Depuneți la poliție plângere scrisă și cereți ca aceasta să fie înregistrată. Păstrați numărul de înregistrare.

CE ESTE ORDINUL DE RESTRICȚIE DE URGENȚĂ?

Dacă viața dvs. sau a altor membri ai familiei este în pericol, poliția va emite un ordin de restricție de urgență pentru a vă proteja. În baza acestuia, agresorul este înlăturat din locuință pentru o perioadă de până la 10 zile, care se pune în aplicare imediat.

Sunați la **112** dacă ordinul de restricție de urgență se încalcă de către agresor. Încălcarea ordinului de restricție de urgență se sancționează contravențional cu arest sau amendă. Victima violenței în familie are dreptul, în perioada de acțiune a ordinului de restricție de urgență sau în afara acestuia, să solicite eliberarea ordonanței de protecție.

CE ESTE ORDONANȚA DE PROTECȚIE?

Este un set de măsuri ce apără victima de acțiunile violente ale agresorului. Ordonanța de protecție este aplicată de către instanța de judecată.

CE MĂSURI POATE SĂ CONȚINĂ ORDONANȚA DE PROTECȚIE?

- ♦ Obligă agresorul să părăsească locuința comună, chiar dacă el este proprietarul locuinței.
- ♦ Obligă agresorul să stea departe de locul aflării victimei și a copiilor acesteia.
- ♦ Obligă agresorul să nu contacteze victima, copiii acesteia sau alte persoane dependente de ea.
- ♦ Obligă agresorul să contribuie la întreținerea copiilor comuni.
- ♦ Stabilește un regim temporar de vizitare a copiilor minori.
- ♦ Interzice agresorului să păstreze sau să poarte arma etc.

CUM PUTEȚI OBTINE ORDONANȚA DE PROTECȚIE?

Cererea privind aplicarea măsurilor de protecție poate fi înaintată instanței de judecată de către:

- ♦ victima violenței în familie sau reprezentantul ei legal
- ♦ procuror, polițist, asistent social în cazul în care victima este în imposibilitate de a depune o cerere personal.

În cazul copiilor, cererea privind aplicarea măsurilor de protecție poate fi înaintată instanței de judecată de către:

- ♦ unul din părinți
- ♦ reprezentantul legal al copilului
- ♦ autoritatea tutelară

ÎN CÂT TIMP ESTE EMISĂ ORDONANȚA DE PROTECȚIE?

Instanța de judecată este obligată să emită ordonanța de protective în 24 de ore de la primirea cererii.

CARE ESTE DURATA ORDONANȚEI DE PROTECȚIE?

Măsurile dispuse prin Ordonanța de protecție se stabilesc de către judecător pe un termen de până la 3 luni. Ordonanța de protecție poate fi prelungită în cazul în care mai sunteți în pericol.

Recomandare: Chiar dacă declarația victimei depusă la poliție este suficientă pentru emiterea Ordonanței de protecție, vă recomandăm să prezentați probe pentru susținerea cererii. Astfel în cazul în care ați suportat lovituri din partea agresorului care au lăsat urme pe corp, o probă importantă este raportul de expertiză medico-legală. Raportul poate fi efectuat la **Centrul de medicină legală în fiecare raion**, la îndreptarea organelor de poliție sau la adresarea personală. De asemenea indicați numele și adresa oricăror martori la acțiunile de violență.

CE SE POATE ÎNTÂMPLĂ DACĂ AGRESORUL ÎNCALCĂ ORDONANȚA DE PROTECȚIE?

Încălcarea oricărei măsuri indicate prin Ordonanța de protecție se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la **160-200 ore** sau cu închisoarea de până la **3 ani**.

Dacă agresorul încalcă Ordonanța de protecție sesizați poliția la **112**, indicați data, ora, cum a încălcat și solicitați să fie luate măsuri.

CUM POȚI CERE ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ DE STAT (AJGS)?

Asistența juridică garantată de stat este un serviciu **GRATUIT** prin care puteți primi consultația și asistența juridică a unui avocat care este plătit de stat. Pentru aceasta, este nevoie să completați cererea de acordare a asistenței juridice calificate și să o depuneți personal la oficiul teritorial. Modelul cererii îl puteți găsi la sediul Oficiilor Teritoriale ale CNAJGS sau îl puteți descărca de pe pagina de internet www.cnajgs.md, la rubrica formulare (<https://formulare.cnajgs.md/>). Cererea se depune la adresa Oficiului Teritorial al CNAJGS. **Datele de contact ale Oficiilor Teritoriale al CNAJGS le găsești mai jos.**

Oficiul Teritorial Chișinău	Oficiul Teritorial Bălți	Oficiul Teritorial Cahul	Oficiul Teritorial Comrat
mun. Chișinău, str. Alecu Russo nr. 1 bl. 1A, bir. 32, 34, 36, 37. MD 2068 tel: 0(22) 49-69-53, 49-63-39, 31-00-65 e-mail: ot_chisinau@cnajgs.md	mun. Bălți, str. Mihai Sadoveanu nr. 2 tel. / fax.: [0231] 61-316, 22-811 e-mail: ot_balti@cnajgs.md	or. Cahul, str. Independenței nr. 6 tel. / fax.: [0299] 20-413, 20-763 e-mail: ot_cahul@cnajgs.md	or. Comrat, str. Șevcenco nr. 31/A tel. / fax.: [0298] 28-853 e-mail: ot_comrat@cnajgs.md

Centre de zi și adăpost temporar. Dacă viața Dumneavoastră și a copiilor se află în pericol, apelați la poliție – **112** sau adresați-vă la centrele care oferă protecție și adăpost temporar. Aici puteți obține sprijin, informații și o serie de servicii.

Lista instituțiilor și organizațiilor de suport. Date de contact

Denumirea instituției/ organizației	Date de contact	Ajutorul pe care îl oferă
ORGANIZAȚII DE SUPT NAȚIONALE		
Poliția	112	Servicii de prevenție și intervenție în cazuri de violență în familie
Serviciul Medical de Urgență/Ambulanța	112	Servicii medicale
Telefonul de Încredere pentru Femei La Strada	Linia fierbinte: 08008 8008 Tel: +373 22 234 906 Email: office@lastrada.md	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere psihologică • consiliere juridică
Centrul de Drept al Femeilor	Tel: +373 22 811 999 Mobil: +373 68 855 050 Linia gratuită consiliere juridică: 0 800 80 000 Email: office@cdf.md	<ul style="list-style-type: none"> • ajutor juridic • consiliere psihologică • asistență socială • abilitare economică
Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii	Tel: +373 22 758 806; +373 22 756 778 office@cnpac.org.md	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere psihologică pentru copiii
A.O. „Promo-Lex”	Tel: + 373 22 450 024 Email: info@promolex.md	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere juridică
Centrul de Reabilitare a victimelor torturii „Memoria”	Tel: +373 22 273 222 Mobil: + 373 79 704 809 Email: rctv@memoria.md	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere juridică • consiliere psihologică
Centrul de Asistență și Protecție a Victimelor din mun. Chișinău	Tel: +373 22 927 174 Email: shelter_team@cap.md	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • asistență socială • consiliere psihologică • consiliere juridică
Refugiul Casa Mărioarei	Tel: +373 22 725 861 Email: cmarioarei@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • consiliere psihologică • asistență socială

ORGANIZAȚII DE SUPT REGIONALE/RAIONALE

A.O. „Stimul” Ocnița	Mobil: +373 60165416	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere psihologică • asistență socială
Centru de Resurse pentru Tineret „Dacia” Soroca	Tel: +373 230 23 619 Email: crt.dacia@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> • asistență socială • consiliere psihologică • consiliere juridică
A.O. „Onoarea și Dreptul Femeilor Contemporane” Bălți	Tel:+373 231 70 778; +373 231 77 794; +373 231 70 149; Mobil: +373 79055616 E-mail: olgapatlati@mail.ru	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere psihologică • consiliere socială
A.O. „Centrul de Criză Familială” SOTIS Bălți	Tel: +373 231 92 541; Email: ccf.sotis@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • asistență socială • consiliere psihologică
Centrul de Plasament Temporar pentru Copii Bălți	Tel:+373 231 710 03	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere psihologică • asistență socială
Camera de Plasament de Urgență pentru victimele violenței în familie Telenești	Tel: +373 258 22 548	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere și îndrumare socială, consultații medicale și consiliere psihologică
Centrul de Asistență și Consiliere a Victimelor Violenței în Familie „Ariadna” Drochia	Tel: +373 252 20 308 Mobil: 0790 00 118 Email: cm_ariadna@yahoo.com	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • asistență socială • consiliere psihologică • consiliere juridică
Centrul Maternal „Pro-Femina” Hîncești	Tel: +373 269 233 64 Email: profemina.2009@mail.ru	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • asistență socială • consiliere psihologică • consiliere juridică
Centrul de asistență socială a familiei și copilului „CREDO” Ungheni	Tel: + 373 236 26 201	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • asistență socială • asistență psihologică

Centru Maternal „Pro Familia” Căușeni	Tel: +373 243 269 75; +373 243 268 35; +373 243 26 721 Email: profamilia2006@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • asistență socială • consiliere psihologică • consiliere juridică
Centru Maternal Cahul	Tel: +373 299 44 080 E-mail: centru-maternal. cahul@mail.ru	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • asistență socială • consiliere psihologică • consiliere juridică
A.O. „Interacțiune” Tiraspol	Linia fierbinte: 080099800 Tel : (+373 533) 8-60-30; 5-11-58 Email: interaction2002@mail.ru	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere juridică • consiliere psihologică
„Centrul regional pentru reabilitarea victimelor violenței în familie” UTA Găgăuzia	Mobil: 067 555 299	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • asistență juridică • asistență psihologică • consilierea asistentului social
A.O. „Vesta” Comrat	Tel: +373 298 84 063; +373 298 84 062 Mobil: 060 122 508	<ul style="list-style-type: none"> • asistență socială • asistență psihologică • asistență juridică
„Centrul Psiho-Social” Vulcănești	Mobil: +373 68238386 Email: n.mocan@mail.ru	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere psihologică • asistență socială
Centrul pentru inovații sociale și juridice „Женские инициативы” Tiraspol	Mobil: +373 533 52764 Email: jenskieinitsiativi@mail.ru	<ul style="list-style-type: none"> • consiliere juridică • consiliere psihologică • asistență socială • abilitare economică
Centrul pentru dezvoltarea și susținerea inițiativelor civice „РЕЗОНАНС” Tiraspol	Mobil: +373 533 44411 Email: civicinitiatives@gmail.com	<ul style="list-style-type: none"> • adăpost temporar • consiliere juridică • consiliere psihologică • asistență socială • abilitare economică

- Noi vă oferim informare, sprijin, asistență juridică și psihologică!
- Vom acorda toată atenția noastră pentru rezolvarea cu succes a cazului Dumneavoastră!
- Toate serviciile noastre sunt **GRATUITE** și **CONFIDENȚIALE!**

Linia verde: 0 800 80000

APEL GRATUIT PENTRU CONSILIERE JURIDICĂ

DATE DE CONTACT:

str. Kogălniceanu 76, MD-2009
Chișinău, Republica Moldova
Tel./Fax: +373 22 811 999
Mobil: +373 68 855 050
E-mail: office@cdf.md

WWW.CDF.MD